

спрямована, в першу чергу на підвищення економічної активності населення: мінімізацію безробіття та забезпечення ефективної зайнятості населення. Щоб подолати високий рівень безробіття в Україні потрібно проводити такі заходи: надання роботодавцям коштів на перекваліфікацію співробітників; створення нових робочих місць, а також збереження існуючих; покращення стану виробництва; дослідження ринку праці щодо актуальності різних спеціальностей; реалізація програм підтримки молодих працівників.

Отже, у підсумку зазначимо, що для вирішення проблем диспропорції розвитку робочої сили необхідно здійснювати розробку програм соціально-економічного розвитку в галузі охорони здоров'я, підтримки сім'ї, освіти.

Список використаних джерел

1. Про зайнятість населення: Закон України від 5 липня 2012 року № 5067/VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 2013. — № 24. — Ст. 243.

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>

Мігус І.П., д-р екон. наук, професор,
Бісвець А.В., аспірант,
кафедра менеджменту та економічної безпеки,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
м. Черкаси, Україна

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО КОМПЛЕКСУ

Участь України в глобалізаційних процесах сьогодення та подальший розвиток інтеграції у світове господарство неможливе без вдосконалення культурного та туристичного обміну, важливу роль в якому відіграє готельно-ресторанний бізнес. Виходячи на міжнародну арену, підприємства нашої держави повинні водночас відповідати вимогам європейського та міжнародного рівня, а також бути захищеними в фінансовому, економічному, правовому полі.

Готельно-ресторанний бізнес в Україні поки що знаходиться на етапі свого розвитку, тому регулювання з боку держави залишається необхідним для захисту фінансового стану суб'єктів господарювання та уникнення негативних явищ, таких як монополізм, недобросовісна конкуренція тощо.

Питання вдосконалення державного регулювання в готельно-ресторанному бізнесі досліджували Борисова О. В., Гук Х.З., Жаліло Я. А., Керанчук Т., Кононенко І. І., Мігущенко Ю. В., Мокій А.І., Рохлев Х.Й., Селютін В. М. та ін. Проблемою залишається те, що більшість досліджень, в тому числі тих, що мають практичний характер, залишаються на теоретичному рівні, та не впроваджуються державою для заміни пострадянських методів управління.

Роль туристичного та готельного-ресторанного бізнесу в наповненні місцевого та державного бюджету залишається недооціненою. Дані Світового економічного форуму свідчать, що Україна нині використовує менше третини наявного туристичного і рекреаційного потенціалу, але при його повноцінному використанні щорічні надходження до бюджету можуть становити до 10 млрд.дол. США [4].

Проблеми власної економічної безпеки виникають перед кожним готелем не лише в кризові періоди, але і при роботі в стабільному економічному середовищі, хоча комплекс розв'язуваних при цьому цільових завдань має істотні розбіжності. У режимі сталого функціонування готель при вирішенні завдань своєї економічної безпеки акцентує головну увагу на підтримці нормального ритму роботи, високого завантаження, на запобіганні матеріальному і/або фінансовому збитку, на недопущенні несанкціонованого доступу до службової інформації і руйнування комп'ютерних баз даних, на протидії недобросовісній конкуренції і кримінальним проявам [5].

Науковці розрізняють дві форми державного регулювання: пряме та непряме. До прямого державного регулювання відноситься розробка нормативних актів, положень, заходів, що роблять безпосередній вплив на діяльність підприємства. Правову основу діяльності підприємств складають

закони, що регулюють правові відносини між державою і підприємствами, укази і постанови органів влади з питань господарчої діяльності підприємств. Непряме регулювання керування діяльністю підприємств формує систему мотивацій створює стимулюючі умови для їхньої діяльності і виступає в таких формах: податкова система; цінова і фінансово-кредитна політика; державне замовлення [6].

Механізм реалізації інноваційної політики розвитку готельно-ресторанного господарства та його суб'єктів, на думку О. Борисової, складається з таких секторів, як правове регулювання (тобто інституційно-правовий блок), мотиваційний блок, ресурсний блок (з відокремленням ресурсної та фінансової складових), організаційний блок (передбачає цілі, процедури, організаційні форми, правила, етапи та функції) та інформаційно-методичне забезпечення [3].

Організація економічної безпеки спирається безпосередньо на норми Конституції України, які є нормами прямої дії. Відповідно до статей 13 та 42 Конституції України держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів господарювання, гарантує право на підприємницьку діяльність, забезпечує захист конкуренції та не допускає зловживання монопольним становищем на ринку.

Крім Конституції, питання економічної безпеки суб'єктів господарювання, в тому числі готельно-ресторанного бізнесу, врегульовані великою кількістю законодавчих та підзаконних актів (Господарським, Кримінальним, Цивільним кодексом, законами: «Про основи національної безпеки України» 2003 р., «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» 2014 р., «Про захист від недобросовісної конкуренції» 1996 р., «Про захист економічної конкуренції» 2001 р., «Про авторське право і суміжні права» 1993 р., «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» 1993р., «Про рекламу» 1996 р.,

«Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» 2006 р., «Про туризм»тощо).

Нормативно-правові акти регулюють відносини між споживачем (клієнтом) і виробником послуг (готельним підприємством), узгоджують інтереси споживача, виробника та суспільства і створюють сприятливі умови для розвитку підприємств готельного господарства. Проте чинне законодавство України нечітко визначає готельне господарство в контексті його належності до сфери туристичних послуг. Тому для розвитку готельного господарства, підвищення попиту на ринку споживання готельних послуг, створення готельних підприємств малої місткості, доцільним є розроблення відповідних нормативних актів, які визначають правові, економічні й організаційні засади створення та подальшого розвитку конкурентних відносин на зазначеному ринку[2].

Проблемою державного регулювання все ще залишається відсутність механізму реалізації величезної кількості нормативно-правових актів. Довгий час туризму в Україні не приділялося суттєвої уваги, дії влади щодо його організаційно-економічної підтримки були безсистемними, а в регіонах розвивався переважно виїзний туризм, що сприяло розвитку іноземних туристичних компаній й готельно-ресторанних комплексів. Отже, сьогодні необхідним є створення цільових програм розвитку туризму в цілому, а також готельно-ресторанного бізнесу як окремої складової частини.

Державне регулювання має бути спрямоване на створення сприятливого економіко-правового середовища для функціонування та подальшого розвитку діяльності суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу, забезпечення їхньої економічної безпеки та фінансової стабільності. Підвищення рівня якості послуг є необхідною умовою підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств, що в свою чергу має відбуватися на основі національних і міжнародних стандартів, в тому числі з врахуванням сучасного стану розвитку технологій.

Список використаних джерел

1. Конституція України, прийнята від 28 червня 1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.
2. Бойко М.Г., Гопкало Л.М. Організація готельного господарства: Підручник. - К.: Київ, нац. торг.-екон. ун-т, 2006. - 448 с.
3. Борисова О. В. Тенденції розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні / О. В. Борисова // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2012. – Вип. 1(2). – С. 331–339.
4. Економіка регіонів у 2015 році: нові реалії і можливості в умовах започаткованих реформ – К.: НІСД, 2015.
5. Рохлев Х.Й. Основи готельного менеджменту: навч. посіб. – К.: Кондор, 2005.
6. Скібіцький О.М. Організація бізнесу. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб. / О. М. Скібіцький, В. В. Матвеев, Л. І. Скібіцька. — К. : Кондор, 2011.